

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΥΦΛΟΚΩΦΩΝ «ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ» ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ LEGA DEL FILO D'ORO

ΝΑΤΑΣΑ ΠΛΕΜΕΝΟΥ & ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΪΡΛΗΣ, ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ»

OSIMO, ΙΤΑΛΙΑ

18-22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025



Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ LEGA DEL FILO D'ORO ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΝΕΡΟ ΘΕΟΝΗ», ΙΔΙΩΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΑΛΟΕΙΔΟΥΣ (GVRS).

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΙΣ 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026 ΣΤΟ ΚΑΦΕ ΜΥΡΤΙΛΛΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ.
ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ ΘΕΡΜΑ.

Πανελλήνιος Σύλλογος Τυφλοκωφών «Ηλιοτρόπιο»



Η εικόνα δείχνει μια ομαδική φωτογραφία πέντε ατόμων σε εξωτερικό χώρο στην πόλη Osimo της Ιταλίας. Από αριστερά προς τα δεξιά: ο Γιάννης, η Κατερίνα (πίσω), η Νατάσα (μπροστά), η Γεωργία και η Αμαρυλλίς. Όλοι χαμογελούν και κοιτούν προς την κάμερα, με φιλική και χαλαρή διάθεση.

Βρίσκονται κοντά σε πέτρινο τοίχιο, με πράσινα δέντρα γύρω τους. Στο βάθος φαίνεται μια εκτεταμένη αγροτική κοιλάδα με χωράφια και διάσπαρτα δέντρα, φωτισμένη από απογευματινό φως. Η φωτογραφία τραβήχτηκε κατά την επίσκεψη του Πανελλήνιου Συλλόγου Τυφλοκωφών «Ηλιοτρόπιο» στο Εθνικό Κέντρο της Lega Del Filo D'Oro.

01 | Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Oro, Osimo



Η εικόνα είναι μια αεροφωτογραφία από ψηλά, με ελαφριά πλάγια γωνία, που δείχνει το Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Oro στο Osimo της Ιταλίας, ένα μεγάλο συγκρότημα υποστήριξης και αποκατάστασης για άτομα με τυφλοκώφωση και πολλαπλές αναπηρίες.

Στο κέντρο της εικόνας απλώνεται ένα σύνολο σύγχρονων κτιρίων με επίπεδες στέγες και καθαρές, ορθογώνιες γεωμετρίες. Τα κτίρια οργανώνονται σε πτέρυγες γύρω από εσωτερικές αυλές και κήπους, σχηματίζοντας μια μικρή, προστατευμένη «γειτονιά». Οι όψεις είναι κυρίως λευκές και γκρι, με διακριτικά χρωματικά στοιχεία σε πορτοκαλί και πράσινο, που σπάνε τη μονοχρωμία και προσδίδουν φιλική αίσθηση. Σε πολλές στέγες και κατά μήκος των δρόμων διακρίνονται σειρές φωτοβολταϊκών πάνελ.

Οι υπαίθριοι χώροι περιλαμβάνουν φυτεμένες ταράτσες, γρασίδι, διαδρομές περιπάτου και μικρούς χώρους δραστηριοτήτων. Στη δεξιά πλευρά της εικόνας φαίνεται ένας καμπύλος δρόμος που ακολουθεί έναν χαμηλό λόφο με δέντρα και πυκνή βλάστηση. Αριστερά και κάτω εκτείνονται αγροτικά χωράφια σε πράσινες και καφέ αποχρώσεις, δημιουργώντας έντονη αντίθεση ανάμεσα στο φυσικό τοπίο και τη σύγχρονη αρχιτεκτονική.

Το Εθνικό Κέντρο λειτουργεί ως κύριο σημείο αναφοράς για διάγνωση, αποκατάσταση, εκπαίδευση και έρευνα σχετικά με την τυφλοκώφωση. Προσφέρει θεραπευτικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες, υποστηριζόμενη διαβίωση και εκπαίδευση επαγγελματιών, με στόχο τη βελτίωση της αυτονομίας και της ποιότητας ζωής των ωφελούμενων.

Η συνολική αίσθηση είναι ενός μεγάλου, οργανωμένου campus, ήρεμα ενταγμένου στο τοπίο, όπου η αρχιτεκτονική, η φύση και η τεχνολογία συνδυάζονται για την υποστήριξη ατόμων με τυφλοκώφωση.

02 | Lega del Filo D'Oro



Η φωτογραφία δείχνει μια ομάδα εννέα ατόμων που ποζάρουν χαμογελαστά σε εσωτερικό χώρο κατά την επίσκεψη του Πανελληνίου Συλλόγου Τυφλοκωφών «Ηλιοτρόπιο» στο Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Oro στο Osimo της Ιταλίας. Τα άτομα στέκονται μπροστά από έναν τοίχο με ράφια που φιλοξενούν βραβεία, πλακέτες και αναμνηστικά, υποδηλώνοντας έναν χώρο αφιερωμένο σε επιτεύγματα από την 60ετή ιστορία του οργανισμού της Lega. Στην άκρη αριστερά βρίσκεται η Patrizia Ceccarani, Γραμματέας της Τεχνικής και Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Δεοντολογίας της Lega. Τρίτος από τα δεξιά στέκεται ο Rossano Bartoli, Πρόεδρος του οργανισμού. Τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας είναι μέλη της Lega και του Ηλιοτρόπιου, ντυμένα με καθημερινό ντύσιμο. Ένα από τα άτομα κρατά λευκό μπαστούνι. Η ατμόσφαιρα της εικόνας είναι ζεστή και συνεργατική, αποτυπώνοντας τη συνάντηση δύο οργανισμών που εργάζονται για την υποστήριξη τυφλοκωφών ατόμων και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας.

03 | Προσβασιμότητα και προσανατολισμός



Η φωτογραφία δείχνει έναν μακρύ, συμμετρικό διάδρομο μέσα στο Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Orò. Το δάπεδο είναι καφέ και διαθέτει δύο εκατέρωθεν και παράλληλες με τους τοίχους έντονες χρωματικές ζώνες μπλε χρώματος, πλάτους περίπου μισού μέτρου, που δημιουργούν καθαρά οπτικά μονοπάτια και βοηθούν στον προσανατολισμό όσων διαθέτουν μειωμένη όραση. Οι τοίχοι είναι ανοιχτόχρωμοι και ουδέτεροι, αποφεύγοντας οπτική υπερφόρτωση, ενώ οι πόρτες βρίσκονται σε σταθερές αποστάσεις και έχουν ομοιόμορφα πλαίσια με έντονη χρωματική αντίθεση, ώστε ο χώρος να είναι προβλέψιμος και εύκολος στην απτική εξερεύνηση. Μπροστά από τις πόρτες οι μπλε ζώνες διακόπτονται για να υποδηλωθεί οπτικά η παρουσία πόρτας.

Η οροφή διαθέτει ορθογώνια φωτιστικά πάνελ που προσφέρουν ομοιόμορφο, διάχυτο φως χωρίς έντονες σκιές. Η γεωμετρία του διαδρόμου είναι καθαρή και ευθύγραμμη, μειώνοντας τον κίνδυνο σύγκρουσης και διευκολύνοντας την ασφαλή μετακίνηση με συνοδό, μαστούνι ή άλλα βοηθήματα. Κατά μήκος και των δύο πλευρών του διαδρόμου υπάρχουν σταθερές μπάρες στήριξης, τοποθετημένες σε εργονομικό ύψος και βαμμένες σε έντονο, καθαρό μπλε χρώμα, ώστε να ξεχωρίζουν οπτικά από τους ανοιχτόχρωμους τοίχους. Έτσι προσφέρεται μια συνεχή απτική καθοδήγηση και ασφάλεια σε άτομα που κινούνται με μειωμένη όραση ή ισορροπία.

Αντίστοιχοι διάδρομοι σε κέντρα εκπαίδευσης και αποκατάστασης ενσωματώνουν παρόμοια στοιχεία: αντιολισθητικά δάπεδα με χρωματική αντίθεση, απτικά σημεία αναφοράς στους τοίχους, σταθερή διάταξη θυρών και φωτισμό που αποφεύγει θάμβωση. Το παράδειγμα του Osimo αντικατοπτρίζει τις βέλτιστες πρακτικές προσβασιμότητας, προσφέροντας έναν χώρο που υποστηρίζει την ασφάλεια, τον προσανατολισμό και την αυτονομία.

04 | Προσβασιμότητα και προσανατολισμός



Η φωτογραφία δείχνει ένα κοντινό πλάνο της πόρτας μιας τουαλέτας. Η πόρτα είναι λευκή, δημιουργώντας έντονη χρωματική αντίθεση με το ζωηρό πράσινο κάσωμα. Έτσι εντοπίζεται εύκολα το άνοιγμα της πόρτας από άτομα με μειωμένη όραση. Το κάσωμα έχει μία εσοχή που διατρέχει όλο το ύψος του. Μας εξήγησαν ότι, με αυτόν τον τρόπο, διαχωρίζονται απτικά οι τουαλέτες από τις υπόλοιπες αίθουσες διδασκαλίας. Η πόρτα φέρει μία μεγάλη κάθετη στιβαρή λαβή. Το μαύρο χρώμα της λαβής πάνω στο λευκό της πόρτας την καθιστά εύκολα εντοπίσιμη. Υπάρχει και μια αντίστοιχη οριζόντια λαβή που διατρέχει τον τοίχο στο ύψος των χεριών. Στα αριστερά της πόρτας στο ύψος του βλέμματος και των χεριών υπάρχει μία πινακίδα με τον αριθμό τρία να είναι μεγάλος και ανάγλυφος. Ακριβώς από κάτω υπάρχει σήμανση με τη λέξη «WC» και τις κλασικές φιγούρες για άντρες και γυναίκες.

Η επιγραφή είναι μαύρη πάνω σε λευκό φόντο και με μεγάλα σύμβολα και γράμματα. Υπάρχει και ένα απτικό αντικείμενο αναφοράς κρεμασμένο πάνω στην πινακίδα, ένα πραγματικό ρολόι χαρτί υγείας, ώστε να αναγνωρίζεται η χρήση του χώρου μέσω της αφής. Να σημειώσουμε ότι όλες οι αίθουσες δραστηριοτήτων και οι χρηστικές αίθουσες του Κέντρου είχαν αντίστοιχα απτικά αντικείμενα κρεμασμένα στην είσοδο (π.χ. ένα κουτάλι στην κουζίνα ή μια συσκευασία φαρμάκων με blisters στο φαρμακείο).

05 | Κουζίνα



Η φωτογραφία παρουσιάζει μια πλήρως εξοπλισμένη, σύγχρονη κουζίνα μέσα στο Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Orò. Η κουζίνα διαθέτει ντουλάπια από ανοιχτόχρωμο ξύλο με μπλε λαβές και περιγράμματα, επιλογή που προσφέρει έντονη χρωματική αντίθεση για άτομα με μειωμένη όραση. Στον πάγκο υπάρχουν μπουκάλια νερού, ένα λευκό μπολ, πιάτα και συσκευασμένα τρόφιμα, υποδηλώνοντας ότι ο χώρος χρησιμοποιείται για δραστηριότητες καθημερινής διαβίωσης και εκπαίδευσης δεξιοτήτων.

Στο βάθος φαίνεται εντοιχισμένος φούρνος, νεροχύτης και πλυντήριο πιάτων, όλα τοποθετημένα σε εργονομικό ύψος. Στα πάνω ράφια υπάρχουν χρωματιστοί φάκελοι και κουτιά, πιθανότατα υλικά οργάνωσης ή εκπαιδευτικά βοηθήματα. Στο προσκήνιο διακρίνεται ένας έντονα πορτοκαλί πάγκος-τραπέζι, που λειτουργεί ως σημείο εργασίας με υψηλή οπτική αναγνωσιμότητα. Η γενική διάταξη είναι καθαρή, ευρύχωρη και προσαρμοσμένη ώστε να διευκολύνει την ασφαλή κίνηση και την απτική εξερεύνηση.

Αντίστοιχες εκπαιδευτικές κουζίνες σε κέντρα εκπαίδευσης-αποκατάστασης ακολουθούν παρόμοιες αρχές: καθαρές γραμμές χωρίς περιττά εμπόδια, επιφάνειες με διαφορετικές υφές για απτική αναγνώριση, συρτάρια με απτικά ή ανάγλυφα σημάδια, συσκευές με ηχητική ή δονητική ανατροφοδότηση και χρωματικές αντιθέσεις που βοηθούν άτομα με μειωμένη όραση. Το παράδειγμα του Osimo αντικατοπτρίζει τις βέλτιστες πρακτικές στην εκπαίδευση αυτονομίας, προσφέροντας έναν χώρο όπου η καθημερινή δραστηριότητα γίνεται εργαλείο ενδυνάμωσης και συμμετοχής.

06 | Μουσική



Εδώ είμαστε στο δωμάτιο μουσικής του κέντρου όπου υπάρχουν πολλά και διάφορα όργανα μουσικής όπως πιάνο, κιθάρα, κρουστά διαφόρων ειδών & στερεοφωνική εγκατάσταση. Τα μουσικά όργανα δε φαίνονται στη φωτογραφία, ενώ η στερεοφωνική εγκατάσταση φαίνεται στο βάθος της αίθουσας, μαζί με ένα laptop πάνω σε ένα γραφείο. Υπάρχει και μια μπλε τροχήλατη καρέκλα γραφείου μπροστά στο γραφείο. Η κεντρική ιδέα της φωτογραφίας είναι η απτική ακρόαση. Βλέπουμε μια χαμηλή ξύλινη πλατφόρμα στην οποία κάθονται ή είναι ξαπλωμένοι ο Γιάννης, η Νατάσα και η Γεωργία. Αυτή η ξύλινη πλατφόρμα, με ζεστή και ευχάριστη αφή, λειτουργεί ως αντηχείο, μετατρέποντας τα ηχητικά κύματα από τη μουσική που παίζεται με τα όργανα ή με το στερεοφωνικό σε μηχανικές δονήσεις. Έτσι, τα τυφλοκωφά άτομα μπορούν, έχοντας κάποιο μέρος του σώματός τους σε επαφή με την πλατφόρμα, να νιώσουν τις δονήσεις της μουσικής. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για την ανάπτυξη των βρεφών, τα οποία βάζουν να ξαπλώσουν μπρούμυτα στο ξύλινο δάπεδο. Στη φωτογραφία, ο Γιάννης είναι ξαπλωμένος ανάσκελα πάνω στην πλατφόρμα, μεγιστοποιώντας την επιφάνεια επαφής του σώματός του με το ξύλο. Με αυτόν τον τρόπο, οι δονήσεις της μουσικής διαπερνούν την πλάτη και τη λεκάνη του, επιτρέποντάς του να «ακούσει» τον ρυθμό και την ένταση μέσω της αφής. Στη μέση, η Νατάσα: Είναι γυρισμένη μπρούμυτα προς το δάπεδο και ακουμπάει τους γυμνούς πήχεις στο ξύλο για να νιώσει τις δονήσεις απευθείας στο δέρμα της. Στο βάθος, η Γεωργία είναι καθισμένη κανονικά πάνω στην πλατφόρμα και, όλοι μαζί, ανταλλάσσουν απόψεις για το τι νιώθουν.

07 | Οπτικά ερεθίσματα



Εδώ είμαστε στην αίθουσα οπτικών ερεθισμάτων, όπου υπάρχουν διάφορα αντικείμενα έντονα φωτισμένα, ενώ ο χώρος είναι σκοτεινός, γεγονός που δημιουργεί υψηλή αντίθεση ανάμεσα στα φωτεινά αντικείμενα και το περιβάλλον, βοηθώντας άτομα με χαμηλή όραση να εντοπίσουν τις πηγές ερεθισμάτων. Στα δεξιά δεσπόζει ένας ψηλός, διάφανος κύλινδρος γεμάτος νερό που φωτίζεται με ένα έντονο, φωσφορίζον πράσινο χρώμα. Μέσα του ανεβαίνουν συνεχώς φυσαλίδες. Αν κανείς ακουμπήσει τον κύλινδρο, νιώθει μια συνεχή, απαλή δόνηση από το μοτέρ και την κίνηση του νερού. Η στήλη φυσαλίδων είναι τοποθετημένη πάνω σε μεγάλα μαλακά στρώματα με επένδυση βινυλίου, σε γαλάζιο και πράσινο χρώμα. Αυτά επιτρέπουν στο τυφλοκωφό άτομο να ξαπλώσει ή να καθίσει με ασφάλεια, νιώθοντας τη δόνηση της στήλης σε όλο του το σώμα. Πίσω από τη στήλη, υπάρχουν καθρέφτες που καλύπτουν τη γωνία του τοίχου. Αυτό πολλαπλασιάζει το οπτικό ερέθισμα.

Στα αριστερά, σε ένα μαύρο μεταλλικό σταντ, υπάρχει μια κατασκευή που μοιάζει με μικρή σκηνή. Στο εσωτερικό της κρέμονται αντικείμενα (μικρές μπάλες, μεγάλες μπάλες, λουλούδια) σε έντονα χρώματα (πορτοκαλί, πράσινο, μπλε) που φωτίζονται από υπεριώδες φως, κάνοντάς τα να «λάμπουν» στο σκοτάδι. Αυτός ο ειδικός φωτισμός τραβάει εύκολα την προσοχή ενός ατόμου με χαμηλή όραση. Ταυτόχρονα, μπορεί να αγγίξει τις μπάλες και τα λουλούδια, τα οποία έχουν απαλή υφή. Πίσω από τα αντικείμενα, υπάρχει επίσης καθρέφτης που πολλαπλασιάζει το οπτικό ερέθισμα. Στην ουσία πρόκειται για πολυαισθητηριακό εργαστήριο.

08 | Παιχνίδια ήχου



Εδώ είμαστε στην αίθουσα ακουστικών και απτικών ερεθισμάτων. Στη φωτογραφία βλέπουμε ένα τραπέζι δραστηριοτήτων, καλυμμένο με ένα έντονο κίτρινο και κόκκινο κάλυμμα, δημιουργώντας μια πολύ δυνατή οπτική βάση για τα αντικείμενα που βρίσκονται πάνω του:

- ένα μικρό παιδικό πιάνο με πολύχρωμα πλήκτρα, το οποίο προσφέρει άμεση σύνδεση κίνησης και ήχου,
- διάφορα παιδικά βιβλία για διάφορες ηλικίες, τα οποία βγάζουν κάποιον ήχο όταν το παιδί γυρίζει τις σελίδες και περιέχουν επίσης απτικά ερεθίσματα,
- μια δέσμη από μεταλλικά κουδουνάκια πάνω σε έναν ασημί δίσκο, η οποία προσφέρει έντονο ηχητικό και απτικό ερέθισμα (το κρύο μέταλλο, μεταλλικός ήχος),
- μια κόκκινη πλαστική αλυσίδα με μεγάλους κρίκους, ιδανική για εξάσκηση της λεπτής κινητικότητας,
- μια λεία, μεταλλική σφαίρα που καθρεφτίζει το φως και έχει ιδιαίτερο βάρος και θερμοκρασία.

Στο δάπεδο, μπροστά από το τραπέζι, υπάρχει μια ξύλινη βάση από την οποία κρέμονται ασπρόμαυροι δίσκοι. Η επιλογή του άσπρου-μαύρου προσφέρει την υψηλότερη δυνατή αντίθεση, διευκολύνοντας τα παιδιά να εντοπίσουν και να αγγίξουν τους δίσκους καθώς αυτοί αιωρούνται. Οι δίσκοι που χτυπούν μεταξύ τους δημιουργούν έναν ιδιαίτερο κοφτό ήχο. Παρατηρούμε ότι το δάπεδο καλύπτεται από ένα κόκκινο στρώμα γυμναστικής. Κάτω από αυτό το στρώμα, τοποθετούσαν ένα μικρό ηχείο, ώστε το παιδί που κάθεται πάνω στο στρώμα να νιώθει τις δονήσεις με το σώμα του.

09 | Χειροτεχνία



Είμαστε εδώ στην αίθουσα χειροτεχνίας και συγκεκριμένα, στο εργαστήριο παπιέ μασέ, δηλαδή εκεί όπου φτιάχνουν αντικείμενα από χαρτοπολτό. Στα δεξιά υπάρχει ένας καταστροφέας εγγράφων τοποθετημένος πάνω σε μία βάση για να είναι στο ύψος των χεριών. Η συσκευή είναι προστατευμένη από όλες τις μεριές μέσα σε ένα ξύλινο πλαίσιο και στο πάνω μέρος του πλαισίου υπάρχει ένας ξύλινος οδηγός που μοιάζει με χωνί και βοηθάει να εντοπίζεται απτικά το σημείο όπου εισάγονται τα χαρτιά στον καταστροφέα. Κατά αυτόν τον τρόπο, τα τυφλοκωφά άτομα μπορούν να χρησιμοποιούν αυτόνομα και με ασφάλεια τη συσκευή. Ακριβώς δίπλα, στα αριστερά, υπάρχει ένας δεύτερος καταστροφέας εγγράφων. Πιθανόν να μην έχει τόσο επικίνδυνο τρόπο λειτουργίας γιατί είναι λιγότερο προστατευμένος από την άλλη συσκευή, απλά διατηρείται σε σταθερή θέση και οριοθετείται μέσω τεσσάρων ξύλινων στυλών τοποθετημένων στις τέσσερις γωνίες της συσκευής. Με τα υπολείμματα χαρτιού, φτιάχνουν χαρτοπολτό, και με αυτό, πλάθουν και σκαλίζουν διακοσμητικά αντικείμενα. Σε διπλανές αίθουσες, υπήρχαν άλλα εργαστήρια χειροτεχνίας όπως καλαθοπλεκτικής, πηλού, αργαλειού, κ.ά.

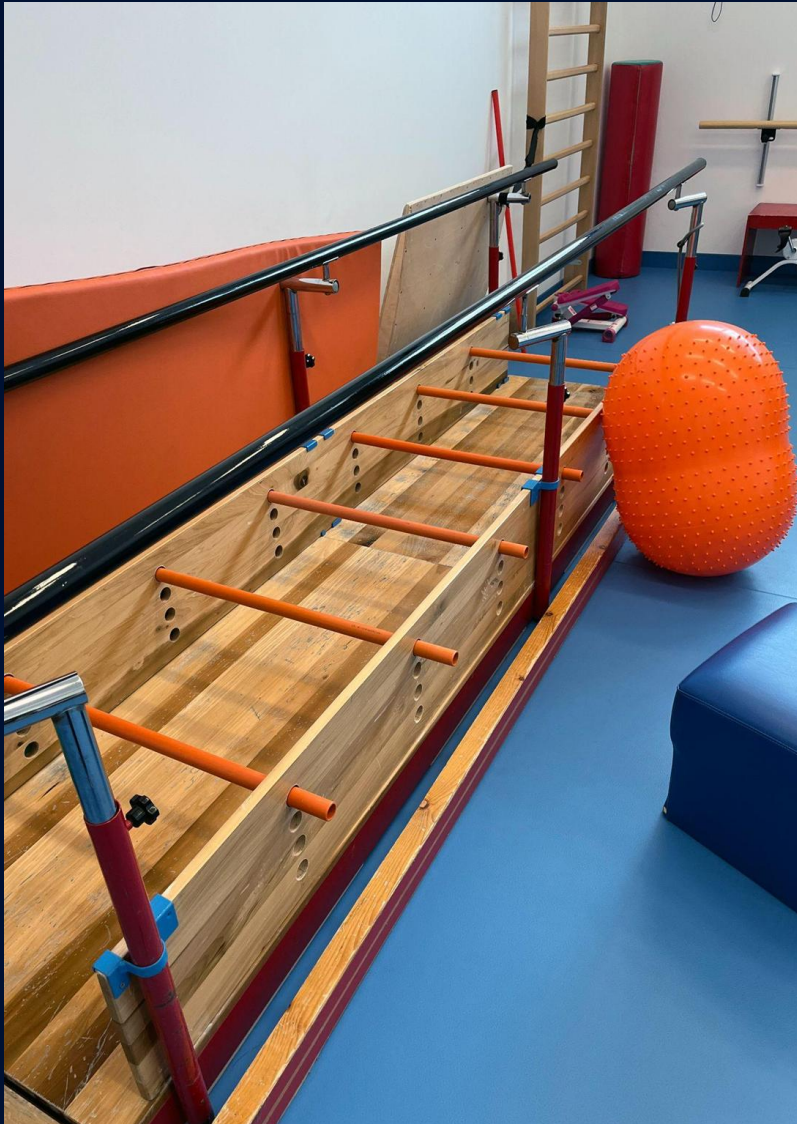
10 | Τεχνολογία



Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη στην αίθουσα υπολογιστών. Φαίνεται ένας λευκός μακρόστενος πάγκος εργασίας. Πάνω στον πάγκο, στα αριστερά, είναι τοποθετημένη μία συμβατική οθόνη βλεπόντων, πιθανότατα συνδεδεμένη με υπολογιστή. Μπροστά στην οθόνη βλεπόντων, είναι τοποθετημένη μία οθόνη braille, μάλλον συνδεδεμένη στον ίδιο υπολογιστή.

Η οθόνη braille είναι μια διάταξη εξόδου με μία σειρά από κελιά με 6 τρυπούλες από όπου αναδύονται μικρές ακίδες, σχηματίζοντας χαρακτήρες Braille. Έτσι μεταφράζεται σε γραφή braille ό,τι κείμενο υπάρχει στην οθόνη βλεπόντων. Αντίστροφα, για να εισάγει ο χρήστης κείμενο, χρησιμοποιεί ένα συμβατικό πληκτρολόγιο, εφόσον γνωρίζει τυφλό σύστημα πληκτρολόγησης. Για τους χρήστες που δε γνωρίζουν τη διάταξη των συμβατικών πληκτρολογίων, υπάρχει διαφορετική συσκευή η οποία φαίνεται στη δεξιά μεριά του πάγκου, συνδεδεμένη αυτή τη φορά σε ένα tablet. Η συσκευή αυτή έχει πάλι κελιά με αναδυόμενες ακίδες για την ανάγνωση σε braille του περιεχομένου της οθόνης του tablet, ενώ για εισαγωγή κειμένου, ο χρήστης πατάει με τα δάχτυλά του μεγάλα κουμπιά που βρίσκονται πιο πάνω, όπως αυτά των παλιών γραφομηχανών braille. Να σημειωθεί επίσης η χρωματική αντίθεση των συσκευών πάνω στο λευκό του πάγκου. Στην ίδια αίθουσα, υπήρχαν και άλλα τεχνολογικά βοηθήματα όπως συσκευές αναγνώρισης χαρακτήρων, μεγεθυντικές συσκευές, συσκευές μετατροπής κειμένου σε ομιλία κ.ά.

11 | Γυμναστήριο



Η φωτογραφία απεικονίζει έναν εξειδικευμένο χώρο γυμναστηρίου-φυσικοθεραπείας μέσα στο Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'oro. Ο χώρος είναι ευρύχωρος, καθαρός και οργανωμένος, με μπλε δάπεδο και άσπρους τοίχους που δημιουργούν ήρεμο οπτικό περιβάλλον. Στο κέντρο της φωτογραφίας βρίσκεται μια ξύλινη πλατφόρμα ισορροπίας με πολλαπλές καθ' ύψος οπές, στις οποίες έχουν τοποθετηθεί πορτοκαλί κυλινδρικά πασαλάκια. Η πλατφόρμα χρησιμοποιείται για ασκήσεις συντονισμού και εκπαίδευσης κινητικών δεξιοτήτων. Δεξιά και αριστερά της πλατφόρμας υπάρχουν παράλληλες μπάρες στήριξης από μέταλλο, σχεδιασμένες ώστε να επιτρέπουν ασφαλή βάρδιση, εκπαίδευση ισορροπίας και υποστήριξη ατόμων με μειωμένη σταθερότητα ή μυϊκή αδυναμία.

Στα δεξιά της εικόνας φαίνεται μια πορτοκαλί μπάλα αισθητηριακής διέγερσης με μικρές προεξοχές, κατάλληλη για ασκήσεις κορμού, ενδυνάμωσης και αισθητηριακής ενεργοποίησης. Στο βάθος διακρίνονται επιπλέον θεραπευτικά εργαλεία, όπως σκάλα τοίχου, μαλακοί κύλινδροι και στρώματα, που χρησιμοποιούνται σε εξατομικευμένα προγράμματα εκγύμνασης.

Αντίστοιχοι χώροι σε κέντρα εκπαίδευσης και αποκατάστασης ακολουθούν παρόμοιες αρχές: έντονη απλότητα στον χώρο για αποφυγή αισθητηριακής υπερφόρτωσης, εξοπλισμός με έντονη χρωματική αντίθεση για άτομα με μειωμένη όραση, σταθερές υφές και καθαρά οριοθετημένες επιφάνειες & ζώνες για ασφαλή προσανατολισμό, καθώς και εργονομικά βοηθήματα που επιτρέπουν προοδευτική κινητική εκπαίδευση. Το παράδειγμα του Osimo αντικατοπτρίζει διεθνή πρότυπα προσβασιμότητας και ολιστικής θεραπευτικής προσέγγισης.

12 | Πισίνα



Η εικόνα παρουσιάζει έναν σύγχρονο, πλήρως προσβάσιμο χώρο θεραπευτικής κολύμβησης μέσα στο Εθνικό Κέντρο της Lega del Filo D'Oro. Ο χώρος είναι φωτεινός, με μεγάλες πλευρικές τζαμαρίες που επιτρέπουν στο φυσικό φως να γεμίσει την αίθουσα. Στο κέντρο βρίσκεται ένα σύστημα πισινών πολλαπλών επιπέδων, με διαφορετικά βάθη και σαφώς οριοθετημένες ζώνες για εξατομικευμένη θεραπεία. Στις άκρες των πισινών υπάρχουν ανοξείδωτα κιγκλιδώματα και φαρδιές σκάλες με αντιολισθητικά σκαλοπάτια, σχεδιασμένες ώστε να διευκολύνουν άτομα με περιορισμένη κινητικότητα.

Δύο μηχανικοί γερανοί-ανυψωτήρες είναι τοποθετημένοι στα πλαϊνά, επιτρέποντας την ασφαλή είσοδο και έξοδο από το νερό για άτομα που δεν μπορούν να μετακινηθούν αυτόνομα. Οι τοίχοι είναι επενδεδυμένοι με μπλε ηχοαπορροφητικά πάνελ, μειώνοντας την αντήχηση και δημιουργώντας ένα ήρεμο περιβάλλον, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό για άτομα με αισθητηριακές δυσκολίες. Η οροφή έχει εμφανή δοκάρια και φεγγίτες, ενώ ο γενικός σχεδιασμός δίνει αίσθηση καθαριότητας, τάξης, διάθεσης για παιχνίδι και επαγγελματικής φροντίδας.

Αντίστοιχοι χώροι θεραπευτικής κολύμβησης διεθνώς ακολουθούν παρόμοιες προδιαγραφές: θερμοκρασία νερού σταθερή και υψηλότερη από τις κοινές πισίνες για μυϊκή χαλάρωση, ειδικά συστήματα ανύψωσης, αντιολισθητικές επιφάνειες, έντονη οπτική αντίθεση για άτομα με μειωμένη όραση και ακουστική διαμόρφωση που μειώνει τον θόρυβο. Το παράδειγμα του Osimo αντικατοπτρίζει τις βέλτιστες πρακτικές σε κέντρα αποκατάστασης που στοχεύουν στην ολιστική και ασφαλή συμμετοχή ατόμων με πολλαπλές αναπηρίες σε υδροθεραπευτικές δραστηριότητες.

13 | Παιδική χαρά



Εδώ είμαστε σε εξωτερικό χώρο, στην παιδική χαρά του κέντρου. Ο χώρος έχει καλά κουρεμένο γκαζόν και κάτω από τα παιχνίδια υπάρχει ειδικό αντικραδασμικό δάπεδο σε σκούρο κεραμιδί χρώμα. Υπάρχει χρωματική αντίθεση μεταξύ του γκαζόν και του αντικραδασμικού δαπέδου αλλά, επίσης, η αλλαγή της υφής από το μαλακό γρασίδι στο σταθερό λαστιχένιο δάπεδο λειτουργεί ως απτικό σήμα για την είσοδο σε περιοχή δραστηριότητας.

Στα δεξιά της φωτογραφίας υπάρχει μία φαρδιά κουνιστή μεταλλική πλατφόρμα, ειδικά σχεδιασμένη με ράμπα ώστε να μπορεί να ανεβαστεί πάνω αναπηρικό αμαξίδιο και να ασφαλιστεί πάνω στην πλατφόρμα. Αυτή η κούνια για αμαξίδια είναι προστατευμένη από ένα αλουμινένιο πλαίσιο που στηρίζει ένα σκίαστρο. Το σκίαστρο αυτό μπορεί να μετακινηθεί ανάλογα με την κατεύθυνση του ήλιου. Στα αριστερά, στο πίσω πλάνο, υπάρχει μία κούνια διαφορετικού τύπου, με μια φαρδιά καρέκλα με μπράτσα που μοιάζει με καρέκλα θαλάσσης με στήριγμα για τα πόδια. Στο μπροστινό πλάνο, αριστερά, υπάρχει μία συμβατική κούνια χωρίς πλάτη και στο προσκήνιο διακρίνεται ένα λευκό εργονομικό κάθισμα σε σχήμα κελύφους ή αυγού, το οποίο προσφέρει μία αίσθηση ασφάλειας. Παντού υπάρχει κατάλληλη σκίαση με ομπρέλες και τέντες, μειώνοντας τις αντανάκλασεις που μπορεί να προκαλέσουν δυσφορία ή θάμβωση. Γύρω από το χώρο με τα παιχνίδια, υπάρχει ένα φαρδύ πλακόστρωτο μονοπάτι που διακρίνεται εύκολα με το ανοιχτό χρώμα του. Το μονοπάτι πλαισιώνεται από πασσάλους συνδεδεμένους με ένα σκοινί και από αρωματικά φυτά, όπως λεβάντα και πικροδάφνες, που ενισχύουν τον προσανατολισμό μέσω της όσφρησης. Στο βάθος διακρίνεται μία μεγάλη εγκατάσταση με φωτοβολταϊκά πάνελ τοποθετημένα σε σειρά πάνω από τον χώρο στάθμευσης, υποδηλώνοντας την οικολογική προσέγγιση του κέντρου. Αξίζει να σημειωθεί ότι ολόκληρο το Κέντρο είναι 100% ενεργειακά αυτόνομο, αξιοποιώντας φωτοβολταϊκά και γεωθερμία.

14 | Μουσείο Αφής, Ανκόνα



Η φωτογραφία τραβήχτηκε στο Μουσείο Αφής στην Ανκόνα, κατά την επίσκεψη του Πανελληνίου Συλλόγου Τυφλοκωφών «Ηλιοτρόπιο». Ο χώρος είναι μια μεγάλη αίθουσα με ψηλούς τοίχους από εμφανές τούβλο και δάπεδο από πέτρινα πλακίδια. Στη δεξιά πλευρά της αίθουσας υπάρχει σειρά λευκών γλυπτών σε φυσικό μέγεθος, τοποθετημένων σε χαμηλές βάσεις.

Στο προσκήνιο φαίνεται ένα σύμπλεγμα που παραπέμπει στην Παναγία με τον Χριστό, η καθιστή γυναικεία μορφή κρατά τρυφερά τον ανδρικό κορμό στα γόνατά της σε προστατευτική αγκαλιά. Πίσω και δεξιά της, διακρίνονται άλλες ανδρικές γυμνές μορφές: μία όρθια με δυναμική στάση, μία καθιστή με μακριά γενειάδα και ένα μικρότερο άγαλμα νεαρού άνδρα που ακουμπά το χέρι στο κεφάλι. Τα γλυπτά είναι φωτισμένα απαλά, ώστε να αναδεικνύονται οι πτυχώσεις των ενδυμάτων και οι μυϊκές λεπτομέρειες.

Το Μουσείο Αφής δίνει έμφαση στην απτική εμπειρία. Πολλά έργα είναι σχεδιασμένα για να τα αγγίζουν οι επισκέπτες με απώλεια όρασης, επιτρέποντας την κατανόηση της μορφής, της υφής και της κλίμακας μέσω της αφής. Τέτοιες συλλογές προάγουν την προσβασιμότητα στην τέχνη, δείχνοντας ότι τα μουσεία μπορούν να είναι χώροι συμπερίληψης, όπου η γνώση και η αισθητική εμπειρία δεν περιορίζονται μόνο στην όραση.

15 | Συναντώντας άλλα τυφλοκωφά άτομα



Εδώ βλέπετε το αποκορύφωμα της παραμονής μας στη Lega del Filo D'Oro, μια συνάντηση στρογγυλής τραπέζης μεταξύ τυφλοκωφών ατόμων με διαφορετικά γλωσσικά υπόβαθρα (ομιλούμενη Ιταλική, ομιλούμενη Αγγλική, Ιταλική νοηματική, απτική νοηματική, κ.ά.). Η αίθουσα είναι ευρύχωρη και φωτεινή, με λευκούς τοίχους. Στο κέντρο δεσπόζει ένα πολύ μεγάλο, ορθογώνιο τραπέζι συνεδριάσεων. Το τραπέζι έχει μια ενδιαφέρουσα χρωματική αντίθεση: η εξωτερική του περίμετρος είναι σε ανοιχτό μπεζ χρώμα, ενώ το κέντρο του είναι από σκούρο ξύλο, προσφέροντας ένα σαφές οπτικό όριο για τους συμμετέχοντες.

Ένας διερμηνέας με σκουρόχρωμο ρουχισμό στέκεται όρθιος στα αριστερά και χρησιμοποιεί τα χέρια του για να επικοινωνήσει στην Ιταλική νοηματική γλώσσα με τον Marco, που κάθεται απέναντι, από την άλλη μεριά του τραπεζιού. Στην πιο απομακρυσμένη πλευρά του τραπεζιού, ένας άλλος διερμηνέας, ο Ruggero, κάθεται πολύ κοντά στη Stefania. Οι δυο τους είναι στραμμένοι ο ένας προς τον άλλον και τα χέρια του διερμηνέα βρίσκονται σε κίνηση κοντά στο πρόσωπο της Stefania, υποδηλώνοντας τη χρήση απτικής νοηματικής ή επικοινωνίας σε πολύ κοντινή απόσταση, απαραίτητη για άτομα με πολύ χαμηλή όραση. Στη συνάντηση συμμετείχαν επίσης (δε φαίνονται στη φωτογραφία) άτομα με κοχλιακό εμφύτευμα όπως ο Giovanni, άτομα με ακουστικά βαρηκοΐας όπως η Marzia, διερμηνείς Ιταλικής και Αγγλικής (η Giusi) και όλη η Ελληνική αποστολή. Ήταν πραγματικά εκπληκτικό πώς μπορέσαμε να ξεπεράσουμε όλα τα εμπόδια (γλωσσικά και αισθητηριακά) ώστε να επικοινωνήσουμε όλοι οι τυφλοκωφοί μεταξύ μας, τόσο στην εν λόγω συνάντηση όσο και κατά την υπέροχη βραδιά που περάσαμε μετά στο ιστορικό κέντρο του Osimo. Ανταλλάξαμε τις απόψεις μας και τις προσωπικές μας εμπειρίες και βιώματα, έτσι φύγαμε από το Osimo με νέα έμπνευση και όραμα να δημιουργήσουμε και να αναπτύξουμε στη χώρα μας ό,τι χρειάζονται τα τυφλοκωφά άτομα για μια αυτόνομη διαβίωση χωρίς περιορισμούς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ!

ΝΑΤΑΣΑ ΠΛΕΜΕΝΟΥ & ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΪΡΛΗΣ, ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΗΛΙΟΤΡΟΠΙΟ»

OSIMO, ΙΤΑΛΙΑ

18-22 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025



Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ LEGA DEL FILO D'ORO ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ
**ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΦΥΣΙΚΟ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΝΕΡΟ ΘΕΟΝΗ», ΙΔΙΩΤΩΝ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΥΑΛΟΕΙΔΟΥΣ (GVRS).**

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΙΣ 18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026 ΣΤΟ ΚΑΦΕ **MYRTILLO** ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ
ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ **ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ**.
ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΟΛΟΥΣ ΘΕΡΜΑ.